

Andas lätt och räkna rätt skolan!

Hur påverkas elevernas prestationer och hälsa av skolans inomhusluft?

Marie-Louise Luther, ombudsman
marie-louise.luther@astmaoallergiforbundet.se
och Ulf Brändström, kanslichef
ulf.brandstrom@astmaoallergiforbundet.se
Astma- och Allergiförbundet

- Vilka problem finns i skolans inomhusmiljö?
- Hur påverkas skolprestationer och hälsa av dålig inomhusmiljö?
- Vad kan vi göra för att förbättra arbetsmiljön?

Vilka problem finns i skolans inomhusmiljö?

Rapport SoS 2013, Allergi i förskola och skola:

- Bara 40% av skolorna hade godkänd ventilationskontroll
- 40% av skolorna hade fuktskador som riskerar påverka inomhusmiljön
- Andelen barn med astma ökat med 50% på åtta år
- Saknas kunskap om allergi och regler om inomhusmiljö följs inte

Vilka problem finns i skolans inomhusmiljö?

Granskning i media 2013 visade:

- varannan kommun slarvade med OVK för skolor
- drygt 40% av anmälningar enligt arbetsmiljölagen 2010-13 gällde fukt, mögel eller dålig ventilation
- undermålig städning

LR – arbetsmiljöenkät 2013:

- bara 8% av lärarna ansåg att luftkvaliteten i skolan var god

Faktorer som påverkar inomhusluften

- Fukt och mögelproblem – bristande underhåll
- Bristfällig skötsel av ventilationssystem
- Ventilationssystemet har otillräcklig kapacitet - för många personer i klassrummet
- Ändrad verksamhet i skollokalerna, t ex gruppstorlekar och ny pedagogik
- Energihushållning – t ex avstängd ventilation
- Undermålig städning
- Kemiska ämnen från inredning och material

Hur påverkas elevernas skolprestationer?

Forskning visar:

- Ökning av luftflödet kan öka skolprestationen upp till 29%
- Bristfällig ventilation påverkar läsförståelse och förmåga lösa matematiska problem
- Hälsoeffekter av dålig inomhusluft större för barn än vuxna
- Dålig luftkvalitet påverkar särskilt barn som arbetar långsamt

Kan vara en del i att elever har svårt att nå målen och att resultat i PISA-studien sjunker!

Hur påverkas elevernas hälsa?

- Andel barn med astma ökar
- Fukt- och mögelskador är riskfaktor för luftvägsproblem och astma (30-50% riskökning).
- Dålig luft kan ge huvudvärk, trötthet och förvärra astma
- Damm kan ge irritation och inflammation i ögon och hud (slemhinnor) och luftvägar - innehåller allergen och irriterande ämnen/kemikalier
- Damm kan öka risken för allergi (allergen kan lättare tränga in)

Varför har det blivit så här?

- Kommunernas bristande resurser och prioriteringar för underhåll
- Bristande resurser för tillsyn och efterlevnad av lagar, t ex OVK och byggskador (ej avgiftsfinansierad tillsyn)
- Energihushållning har ibland gjorts utan hänsyn till inomhusmiljön och hälsan

Vad kan vi göra för att förbättra inomhusmiljön i skolan?

- Använd allergironden för att upptäcka och åtgärda allergirisker
- Öka kunskapen genom utbildning och information – www.allergiiskolan.se och Barnallergiforum 20 nov
- Prioritera upprustning av skolbyggnader (klassrumspeng – statligt investeringsstöd)

Vad är allergironden?

- Hjälpmedel för upptäcka och åtgärda allergirisker – en del i arbetsmiljöarbetet
- Kostnadsfri digital checklista på www.allergironden.se
- Registrerar sig, svarar på frågor och får fram handlingsplan (eget resultat)

